

**ETRA-liiton
toiminnanjohtaja
Tauno A. Luukkanen
esittelee uutta
Savusirkkua
vuonna 1972.**

Savusirkku-projekti

ETRA-liitto ry:n tupakanvastainen kampanja Suomessa 1969-2007

Tupakoiva mannekiininukke Savu-Sirkku esiteltiin ensimmäistä kertaa suomalaisille Suomen messuilla Helsingissä vuonna 1969. Tapahtuman yhteydessä Savu-Sirkusta tehty tiedote julkaistiin yli sadassa lehdessä.

Vuoden 2007 loppuun mennessä Savusirkku-projekti oli tavoittanut eri puolilla Suomea erilaisissa tapahtumissa, messuilla ja kouluissa yli 935.000 suomalaista.

Projektissa käytettyjä mannekiininukkeja on ollut useita ja myös ruotsinkielisellä alueella oli omansa, Roffe Rök. 1990-luvun loppupuolella projektissa siirryttiin käyttämään muuta havaintovälineistöä.

Savusirkku-idea tuotiin Suomeen Yhdysvalloista, jossa erityisesti Kalifornian osavaltiossa oli aloitettu tehokas tupakoinnin vastainen kampanja. Suomeen sen toivat ETRA-liiton puheenjohtaja fysiologian professori Leo Hirvonen ja sen toiminnanjohtaja Tauno A. Luukkanen.

Terttu Paavilainen

Seija Linna ja
Ritva Kuusisto

Turun ETRA ry

Mirjam Liukkonen

Savusirkku-tietoiskun esittäjinä ja luennon pitäjinä on ollut kymmeniä henkilöitä, osa vapaaehtoisia, osa sosiaali- ja terveysministeriön avustusrahoin palkattuina. Eniten luentoja ovat pitäneet Mirjam Liukkonen, Tauno A. Luukkanen, Heinz Mandell, Pirkko Hammarén, Ritva Kuusisto ja Kimmo Ilola. Savusirkku on ollut ETRA-liiton paikallisosastojen käytettävissä. Osa osastoista on hankkinut myös omia nukkeja, Nikotiini-Niinan, Savusannan ja Tupakka-Tiinan.

Tansania

Koulukäyntien yhteydessä on tehty kyselyjä esityksestä. Vuonna 2003 lähes kaikki oppilaat (97,3 %) pitivät esitystä hyvänä tai erittäin hyvänä. Huonona tai erittäin huonona sitä piti vain muutama sellainen oppilas (2,7 %), joka vielä tilaisuuden jälkeenkin sanoi jatkavansa tupakointia. 71,7 prosenttia sanoi sillä olleen merkitystä heidän päätökseensä pysyä tupakoimattomana ja tupakoivista 23,4 % sanoi sen auttavan lopettamaan tupakoinnin.

Pokhara, Nepal

RAY:n rahoittama Super-Savusirkku – projekti toi 1994 nuorten käyttöön interaktiivisen Aikapommi-tietokonepelin, josta tehtiin CD-versio vuonna 1998.

Savusirkku-projekti on tukenut myös Tansaniassa (1986-1993), Kiinassa (1993-1995) ja Nepalissa (1999-2009) toteutettuja Suomen Ulkoasiainministeriön rahoittamia kehitysyhteistyöprojekteja. Nepalilainen Terveys ja tupakkainterventio –projekti on tavoittanut yli 250.000 nepalilaista, joista 186.000 on suorittanut kahden päivän terveysturssin. Kaikki mukana olleet koulut ovat julistautuneet No Smoking Zone –kouluiksi.